

MINDSZENTILAP

Egyes szám 10 fillér
Félévre 3 K * Egy évre 6 K

Megjelen
minden vasárnap

Novák József 1847—1913.

Nagyon fáradtnak kellett lennie, mikor két évvel ezelőtt nyugalomba vonult, a Pallavicini-uradalom igazgatói székéből. Pihenni akart... Pihenése azonban nem tartott soká. Rövid pihenés után örök nyugalomra tért.

Budapesten hunyt el, vejénél Gulácsy századosnál, e hó 2-án. És 5-én, szerdán helyezték utolsó nyugvó helyére a szegedi belvárosi sírkertben. Legyen könnyű neki a föld!

Mindszent egyik jó emberét vesztette el benne. Mióta az uradalomba tette a lábát, azóta állandóan melegen érdeklődött a mindszentiek sorsa iránt. A hol csak módjában volt, mindig elősegítette Mindszent szociális törekvéseit. De a község tudtával is birt ennek s előforduló esetekben teljes bizalommal fordult hozzá.

El kell ugyan ismernünk, hogy jó tanácsadóknak nem volt hiánya, sem neki, sem a községnek, mégis az oroszlan-érdemet neki kell juttatni. Hálájának a község akként adta jelét, hogy temetésén küldött-ségileg képviseltette magát s gyönyörű koszorút helyeztetett ravatalára.

Novák József Anyáson született. Atyja szintén a Pallavicini-család gazdatisztje volt. Tanulmányait Szegeden és Budapesten végezte. Hat évig Szeged városának volt tiszti főügyésze. Radenich János uradalmi igazgató halála után — 1882 őszén — mint tiszti ügyész lépett az uradalom szolgálatába. Szegedi ügyészsége idejére esik az 1879-iki árvíz, mely Szeged várost elsöpörte. A város védelme s árvíz után a lakosság mentése és később a város újjászervezése körül nagy szerep jutott az ambiciózus fiatal embernek. Hogy megállta a helyét, mutatja a Ferenc József-rend, melynek keresztjét kitüntetésül kapta.

Az 1888-diki árvíz alatt a csongrádi társulathoz lett kormánybiztosnak kinevezve. Az utolsó órákban, mert a vajhági gátszakadást már semmi hatalommal sem lehetett megelőz-

nie, sem töltés, sem anyag nem volt, tehát a víz lett urrá. De Szegeden szerzett tapasztalatait annál jobban nyílt alkalma értékesíteni Csongrád belsősegeinek megvédésénél. A kezébe adott hatalom s a csongrádiak kitartása meg is mentették a várost az elöntéstől.

1889-től 1897-ig nagy része volt a Csongrád-sövényházi társulat újjászervezésében.

Az uradalmi percsórai szőlők, a levelényi mūrét nekik köszönhetik létezésüket.

Hogy Mindszent községe ma a Kurca-rét boldog birtokosa, — a Kurca-rét megszerzésénél neki sokat köszönhet, azt vitatni se lehet.

Háza — vendégszeretetéről — messze híres volt. A vendégtől akkor se kérdezték, a mikor érkezett, hogy miért jött, de akkor se, amikor elment, avagy régebbi időkben — megszökött.

Mint hivatalnok, fáradhatatlan volt. — A legbonyolultabb ügyekben is hirtelen fölhalálta magát.

Országos képviselő két ízben volt. Egyszer a tápéi, másszor a szegvári kerületet képviselte.

Nyugalomba vonulásával a Pallavicini-uradalom nagy tetteirejü tiszttjét vesztette el. Fáradhatatlan munkásságát az örgrófi család állandó bizalmával hálálta meg.

Választások előtt.

Három új törvényhatósági bizottsági tagot küld községünk a megyegyűlésre. Választani november 26-án fogunk. Már meg is indultak a találgatások, hogy ki lesz a megválasztott?

Jelölt van bőven. Így tehát abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy lehet miből — kiből választani.

Hála a mindszenti választó közönség jobbik eszének, már kezdik belátni, hogy nagyon is meg kell gondolnia, kikre adja szavazatát!?

Eddig rendesen úgy volt, hogy akiket egyesek kikiáltottak, azokat a választópolgárság elfogadta és azokra szavazott.

Szép, ha egyetértés van a fontos dolgokban, csak hogy ez az egyetértés ne jelentsen klikkuralmat.

Választó uraim! Nagyon meg kell gondolnia mindenkinek, hogy kiket küldünk a megyegyűlésbe!?

A megyegyűlés fontos szerve országunk életének. A törvényhatóságok mindenféle közérdekű sőt országos közüggel is foglalkoznak s azokat megvitatják. Megállapodásaikat a kormánnyal közölhetik, sőt törvény hozás bármely házához közvetlenül felterjeszhetik. A megyegyűlés szabályrendeleteket alkot, tisztviselőket választ. A közigazgatás költségeit megállapítja.

A közigazgatási bizottság igen fontos része a megyei életnek. A községek és egyesek fellebezései ennek a hatáskörébe tartoznak.

Ha már ez így van, olyan embereket válasszunk, akik tudásukkal, tekintélyükkel a megyegyűlésen vagy bizottságban szóba jöhetnek.

Valakit itthon nagygyá tehet a mások gyávasága, de néznék csak meg Választó Uraim, hogy ott milyen kis pont! Megengedjük, hogy ismeri az illető községünket és tudja minden baját, sőt szeretne is rajta segíteni, de ha nincs módjában. Nincs meg a kellő avatottsága, hogy jóakarátát érvényre tudja juttatni.

A megyegyűlés házában ország, megye, község és egyesek érdeke kapcsolódik. Az ilyen testületbe széleslátókörű férfiak kellene, és olyanok, akiknek jelleme erkölcsi garanciát nyújt arra, hogy ne egy klikk érdekeit képviselje, hanem Mindszent községét, az adófizető polgárokét szemelött tartva az egész megye jólétét. Mi a sok jelölt közül nem akarunk itt egyeseket említeni. Bizunk az ősmagyar józan gondolkodásban. Reméljük, hogy a választó polgárság megtalálja a maga bátor és szókimondó emberét. Legyen az a megyei képviselő független ember, akit csak egy dolog vezet: a közjó előmozdítása. Tartsa szem előtt a polgárság saját anyagi és erkölcsi érdekeit. Vigyázzon, nehogy azért emeljen egyeseket maga fölé, hogy hatalmukat növelje, hanem gondoljon községünk ügyeire-bajaira.

V Gy.

— **Mennyi lehet a hushoz a nyomtaték?** A földművelésügyi miniszter 1911. évi május hó 12-én kelt 44.4000—III—1. sz. rendeletében a husvágási és huskimerési szabályrendeletek alkotásáról és átdolgozásáról rendelkezve, szóról-szóra következőket mondja: „Célszerűnek látszik továbbá ezen szabályrendeletben a marhahus kimerése alkalmával adható nyomtaték mennyiségét megállapítani. E kérdésben leghelyesebb akként

intézkedni, hogy a pecsenyehushoz, valamint leveshushoz közül a a fartöbblő való hushoz és a levesnek való hátszínhez legfőlebb tíz százalék, a többi husféleséghez pedig legfőlebb öt százalék nyomtaték adható, míg a vékony oldalashoz és vállhoz nyomtatékot adni tilos és hogy nyomtatékul csupán lábsontok és a fejnek csontos husrészei, továbbá az ugynevezett tartja csontrészei, vagy vese, máj lép, szív és tőgy adhatók.“ Így szól a kormányrendelet, amely azonban még idáig nincs betartva. Tessék csak a nyomtatékot otthon megmérni, hány százaléka az a tiszta husnak?

A sajtóreform.

A sajtó reformjára egészen megérett az idő. Nem szabad megijedni attól a bohém lármától, mely a sajtó berkeiben, mindig kisebbedő erővel elhangzik.

Megegyezünk abban mindnyájan, hogy a sajtóreformra elodázhatatlan és multhatatlanul szükség van. A kormányok tulajdonságos félelme volt az ok eddigelé is, hogy ehhez a kényes kérdéshez nem nyultak.

Beszéltem e cikk megírása előtt egy budapesti tekintélyes lap kiadóval, aki udvari tanácsos is és melléleg milliomos. Beszéltem különféle pártállású hirlapírókkal.

És úgy a kiadó, aki még hozzá ezidő szerint: intranzigens ellenzéki, kijelentette, hogy a tervezett reform a tisztességes sajtónak olyan védelme, hogy csak hozsannával lehet üdvözölni. Ugyanezt mondták más oldalról a különféle pártállású hirlapírók, akik különösen egyrészt azért üdvözlik a javaslatot, mert az ujságírók jogviszonyait szabályozza, másrészt gáncsolják, mert a jogviszonyok szabályozásában nem a mindenkori érdek érvényesül; de abban egyező a vélemény, hogy amit a javaslat a magánbecsület védelméért tesz, hogy amit a parazita sajtó megszüntetésére tervez, továbbá, ahogyan a pornographia irodalmának lángpallossal öldöklő angyalt állít a sajtószabadság paradicsomában, — azok oly tiszteletreméltó intenciók, hogy még nagyobb hibákat is el lehetne nézni, mert hiszen mint minden emberi mű, ez a reform se hibátlan.

Hogy ezzel szemben az egzis-

tenciáikban megtámadott botránykereső lapok hogyan kelnek ki és rugdalóznak, azt ne nézzük tulságos elszomorodással. Mi, akiknek kenyerünk is a hirlapírás, elborzadva láttuk, hogy a korpoltázs utcai lármájával terjesztett lapok micsoda ököl betűikkel végeztek ki embereket.

Eleinte csak a politikusokra ment az embervadászat, de aztán ráterelődött minden emberre. Nemcsak az élöre, hanem a megholtra is.

Eseteket tudnánk felsorolni, hogy egy családnak gyászát miként vadászták elő az újságíró véredek, és hetekre vájkáltak a leggyászosabb családi sebekben, irgalmat nem ismerve, kegyetlenül.

Eseteket tudunk, amidőn a később becsületeért kinosan veszszőt futótól ezeket akartak kizsarolni és miután azt meg nem kapták, a megkárosított ember bosszúérzetében indítottak ellene olyan sajtóhadjáratot, mely az illetőt kenyerétől megfosztotta és az örültek házába üldözte.

Oh, szörnyűséges büne van a sajtónak, s éppen azok, akik ez égbekiáltó és halálos bűnököt elkövették, ágálnak most legjobban, hogy oda a szép szabadság, oda a geseft, gondolkák magukban, ezután a kiszemelt áldozati birákat nem lehet kárpadra vonszolni becsületében támadni; nem lehet a családi élet legintimebb jeleneteit ellesni, megírni, vagy el se lesni, csak egyszerűen hasból megírni, amellyel örök bélyeget sütnék szerencsétlen áldozataikra.

A törvényjavaslatnak a magánbecsületet érintő része teljes elismerésünkkel találkozik és mi, akik a szabadosság korát sem úgy éltük, hogy vájkáljunk mások becsületében, — örvendezve látjuk egy jobb időknek hajnalát, mert az elvadult sajtó mérhetetlen károkat tett a tömegek izlésében és bizony nolens-volens vele kellett haladni, ha nem is oly szabadjára, az egész sajtónak, ha nem akart a szürke nénikék megvetett színvonalára jutni.

Hány lelkiismeretes hirlapíró sóhajtott föl amikor a kiadói érdek, a pöczegödör tisztításához való munkára küldte, holt lelke magasan szárnyalt nagy emberi ideálok után.

Lehet érdekes lapot szerkesz-

teni, ha nem is hazudozunk, ha mások becsületében nem is gázolunk. És lassan, lassan a krajcáros lapok olvasói is hozzá fognak a tisztultabb, a becsületesebb hanghoz; ahhoz, hogy a közfórumon fáradozó ember egyuttal nem gazember is, és hozzászokik ahhoz, hogy mert a köznek dolgozik, nem éppen szükséges becstelennek kiáltani. És az olvasó lelkének egyáltalában nem lesz ártalmára, sőt ellenkezőleg hasznára lesz, ha nem olvas, a családok benső életéről, beteg emberek önmegfeledkezéséről, nem olvas pornographiát és nem lát szemérmetlen képeket.

Az a baj, hogy ez az áldott reform későn születik. Hamarabb kellett volna. De jobb később, mint soha! Amit pedig, a javaslatban, annak javítására bele kell tenni, azt a részletes tárgyalás során módjában lesz a közvéleménynek kiküzdeni.

Nyakunkon a tél.

Gyors lépéssel közeledik felénk a tél.

Máskor is aggódva néztünk eléje most azonban még több okunk van arra, hogy igazán féljünk tőle.

A mi népünk sohasem készült a tél elé.

Sajátságos, hogy míg külföldön a szegényebb néposztály télen is megtalálja a maga kenyérkeresetét, addig nálunk épen ez a néposztály az, mely nem sokat dolgozik, hanem nyugalomra tér.

A nyugati államok szegény népe országai fejlett ipara mellett állandó foglalkoztatást nyer a nagy ipari vállalatok részéről.

Nyugaton nemcsak a családfő dolgozik, hanem a család aprajánagyja munkát kap s a 8—10 éves gyermek is naponta könnyű munkával megkeres néhány fillért, hogy ezzel is hozzájáruljon a családi gondok enyhítéséhez.

Nálunk az ipar fejletlensége következtében munkásaink legnagyobb része mezőgazdasági munkával feleglalkozik.

E szerint azután nyáron dolgozik s a mezei munka végeztével pedig egyszerűen bekuporodik a kemence mellé s pihen a nyári fáradalmakat arra nem is gondol, hogy valami háziiparral foglalkozzék.

A jó világban a telet így is keresztül huzta, mert nyáron át mint részes megkereste a télire valót.

Ma már azonban megváltoztak

a viszonyok. A rossz gazdasági évek következtében a munkás keresete mind kevesebb lesz.

Akik pedig eddig egy-két lánc szőlő terméséből s a gyümölcs értékesítéséből keresték meg a szükséges kenyeret azok a legnagyobb bajban vannak.

A szőlőt tönkretette a sokféle szőlőbaj. A gyümölcsstermést pedig elvitték a korai fagyok. Így azután a szőlősgazdák a legnagyobb inségnek néznek elébe.

Az élet nagyon megdrágult. Az adó, meg a kamat magasra emelkedett.

Eddig, ha más nem volt szegény népünk mindig bizott abban, hogy majd kiségit a kis krumpli, amit a jó Isten adott az áldott homokon.

Ma azonban ezzel sem vigasztalhatja magát. Igaz, hogy az idén igen bőségesen adta a jó Isten, csak az a baj, hogy legnagyobb része már el is pusztult. Szegény népünknel a tavaszra még ültetni való sem marad belőle.

A szegény nép téli nyomora előre látható.

Intenzív háziipart kell nekünk teremtenünk, hogy kenyeret adjunk szegény népünknek.

Nem elég az, hogy drákói szigorral akadályozzuk meg a szomorú, de kényszerült kivándorlást, mert mit csinálunk a bentszorított éhező néptömeggel.

Vajjon békében fogja ez tűrni az éhséget s az éhségtől elcsigázott és elnyomorodott anyák fognak-e szülni újabb munkás kezeket, egy újabb lelkesedő magyar generációt?!

Mert a mindjobban sztrájkoló uri magyar anyák nem hajlandók megmenteni a magyar nemzetet.

Értesítés!

Tisztelettel értesitem Mindszent és környéke nagyérdemű közönségét, hogy a téli idény beáltával **megkezdtem a Thea-sütemény**

készítését és abban a helyzetben vagyok, hogy állandóan **friss áruval** szolgálhatok! Ugyszintén vásár- és ünnepnap: **gesztenye-pirét tejszínhabbal Lakodalmakra tortákat legizlésesebben diszítve jutányos árban, gyorsan észíték.**

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve vagyok teljes tisztelettel

Vogel Jenő, cukrász

HIREK

— **Községi közgyűlés.** Mindszent község képviselőtestülete e hó 6-án tartott ülésében örvendétesen tudomásul vette a bor- és husfogyasztási adó tárgyában az állammal megkötött szerződést; ezzel kapcsolatban főispán urunk támogatásáért köszönetét fejezte ki. A vadászterületek bérbeadását nem hagyta jóvá a közgyűlés, míg a háziipari tanfolyam segélyezésére 60 koronát szavazott meg. A gazdaságiiskola megvizsgálása ügyében beterjesztett bizottsági jelentést tudomásul vette, s ugyancsak ezen iskola részére szükséges bútorok beszerzési költségeit az államtól kérelmezi. Bárdos Flóriánné egy portát kért a községtől, de kérelmét a közgyűlés a napirendről levette. Nem teljesítette továbbá Bozó Mihály és társai kérelmét sem, kik a kihasított utcaterület vételárának megtérítését követelték. A közgyűlés még azt is elhatározta, hogy beperli a 2-dik negyeddel hátralékban levő haszonbérletet.

— **Felhívás.** Kereskedelmügyi miniszter felhatalmazása alapján a szegedi m. kir. állami felsőipariskola igazgatósága a folyó tanévben építőipari (kőműves, ács, kőfaragó) téli tanfolyamot létesít. Felvételre jelentkezzenek e hó 14-ig komoly törekvésű, érdekelt iparos segédek vagy tanoncok, akik esetleges bővebb felvilágosításért forduljanak a „Mindszenti Ipartestület” elnökségéhez.

— **Szórakoztató estély.** Értésülésünk szerint e hó 16-án tartja meg a „Mindszenti Ipartestület” vigalmi bizottságának kebelében alakult műkedvelő csoport bemutatkozó estélyét. A szereplők alakító képessége s az a kitünő szorgalom, melylyel feladataiknak megfelelni igyekeznek, teljesen rászolgált arra a nagyfokú érdeklődésre, mely a közönség körében az estély iránt már eddig is megnyilvánult. A gazdag műsort magába foglaló meghívókat a napokban küldi szét a rendezőség.

— **Orvosválasztások.** E hó 4-én Szegváron tartott tisztújító közgyűlésen a községi második orvosi állásra Dr Truskovszky Gyula, az állatorvosi állásra pedig Balázs Jenő választották meg.

— **Rendkívüli közgyűlés.** A mindszenti Katholikus Kör elnöksége, a mai napon d. u. fél 4 órakor a Kör helyiségében közgyűlést tart, melyre ezuttal is meghívja a tagokat. A közgyűlés egyedüli tárgya a Kath. Körnek társadalmi és

Elragadóan szép, divatos levélpapír-ujdonságok!

✓ A legkényesebb izlést is kielégítő különlegességek modern irodai szerekben ✓
Művészi kivitelű képes levelező-lapok, eredeti felvételek után, legolcsóbb áron ✓
✓ Papíráruk, gummibélyegzők, fényképészeti kellékek legnagyobb választékban ✓

Horváth Antal papirkereskedőnél Mindszent

gazdakörre való átalakítása. Ezen mozgalmat csak helyeselni lehet, mert községünkben ily irányú körrel valóban szükség van. Nem is lehet a falusi jólét alapjait másutt keresni, mint az ilyen, de különösen a gazdasági társadalom mozgalmában. Ennek fegyverei azok a forások, amelyekből fakadhat a falusi gazdasági jólét. Aki tehát községünk jólétét akarja megmunkálni, a fenti irányú kör megteremtésében igaz szeretettel jár el. Mert ha áll az, hogy nincs felvirágzásnak indult falu, község, és gazdakör szövetkezet nélkül, úgy minden fáradság kárba veszne, amely a gazdaköri mozgalom keretén kívül akar Magyarországon gazdasági jólétet teremteni.

— **Az Apolló mozi,** mely gondosan összeválogatott műsor-számaival mindenkor igyekszik közönségünk igényeit kielégíteni, ma este is igen szép darabokkal lép a nyilvánosság elé. Mint értesülünk, a színház tulajdonosa a csütörtöki előadásokat mivel azok részvétlenség folytán deficitel végződtek, egyelőre beszünteti s a jövő vasárnapi előadás is elmarad, mert akkor szórakoztató estély lesz a színházteremben.

— **Kistelek közvilágítása.** Kistelek község még a múlt évben elhatározta, hogy utcáit és köztérét villamos árammal világítja. Bercsény Lajos és Pigniczky Lajos vállalkozóknak koncessiót adott 50 évre a közvilágításra, valamint magánosoknak világítás és ipari, vagy motor célokra, elektromos mangra kiszolgálására. A vállalkozók tetszésük szerint rendezhetik be az egyen- vagy forgóáramot. A vállalkozók egyelőre 20 kilowattos gépegységgel és megfelelő tartalékkal kötelesek a központi telepet berendezni. A közvilágítás egyelőre 186 drb. 25 gyertyafényű izzó és 4 drb. 200 gyertyafényű ivlámpával lesz ellátva. Az elektromos áram fogyasztási díja nem valami olcsó, mert hektowat-óránként 7 fillérbe kerül, de a fogyasztás emelkedésénél aránylagos leszállításnak van helye. A vármegye törvényhatósági bizottsága bizonyos módosításokat kívánt a szerződésen, mely kívánást a község nemcsak hogy elfogadott, hanem a község előnyeire teljesen újra átdolgozott s jóváhagyás végett a törvényhatósági bizottsághoz beterjesztett. A szerződés ellen jogorvoslatnak nem adatott hely s így remélhető, hogy Kistelek mihamarább villamvilágításhoz jut.

— **A kelengye ára.** A kir. Curia egy most publikált ítéletében kimondotta, hogy a leány a használatba vett s a szülő által hitelbe vásárolt kelengye vételárért felelős, ha a vételár a szülőltől, annak a vagyontalansága folytán nem hajtható be. Ezek szerint tehát jövőben még a kelengye sem tekinthető biztos hozománynak, mert esetleg ki kell fizetni az árát. A vőlegények, pláne ha a szülők nem örvendhetnek anyagi jólétnek, helyesen teszik, ha az iránt is érdeklődnek, vajjon a ke-

lengye ára ki van-e fizetve, nehogy aztán a férjurnak kelljen azt kifizetni.

— **Erkölesi bizonyítvány.** A minap egy öreg parasztszönyeg kopogatott be a jegyzői hivatalhoz, hogy a fia számára, erkölesi bizonyítványt instáljon.

— Hát aztán jóra való ember a fia? — kérdezte az öregasszonyt a jegyző.

— Már hogyne, kérem. Bátran írhat arról minden jót. Finom gyerekek a Pista. Született sopronhorpácsi fiu.

— No jó, akkor kiállítjuk a bizonyítványt, küldje el a fiát s adjon neki egy koronát stemplire.

Az öregasszonynak nem tetszik a dolog. Végre nagynehezen kivallja:

— Nem jó lössz ez így. Ha én odaadom a koronát a fiam kezébe, amilyen gazember, bémén a koresmába, oszt elissza.

— **Agyonforrázott molnárinas.** Ez év április másodikán szerencsétlenség történt Medgyaszai Ernő és társai gőzmalmában. Biró Mihály tizennégy éves molnárinas az egyik kazán belsejét mosta és Olasz Imre fűtőnek hideg vizet kellett volna a kazánba eresztetni. A fűtő azonban szórakozottságból forró vizet eresztett a kazánba. A forró víz ráömlött a szerencsétlen fiura és holtan huzták ki a kazánból. Olasz Imre gondatlanságból okozott emberölés büntette miatt került tegnapelőtt a szegedi törvényszék büntető tanácsa elé. A tárgyaláson Hevessy Kálmán elnökölt. A közzéadott Declava Denes királyi ügyész képviselte. A vádlott ártatlanságát hangoztatta. A bíróság, a szakértők meghallgatása után, nem látta igazoltnak a vádat mire Olasz Imrét fölmentette a vád- és következményei alól.

— **A juhtej feldolgozása.** A juhtejből trappistasajtot készíteni tényleg lehet, hiszen eredetileg is juhtejből készítették s éppen a nagy fogyasztása miatt készítik manapság hazánkban leginkább teljesen tehéntejből. A juhtejből készült trappistasajt is lehet épp oly jóízű, mint a tehéntejből készült. Elálló képessége sem lesz csekélyebb amannál, ha a juhtejet éppen oly tisztán fogják fejni és kezelni, mint a tehéntejet szokták. Azonban más sajt készítésével is meg lehetne próbálkozni. A Bácskában a juhtejet az erdélyi monostori sajt mintájára dolgozták fel s a forgalomba hozott sajtok igen keresettek voltak. Sőt az így készült sajtok egy részét kissé meg is füstölték — azon a vidéken ugyanis így szeretik a juhsajtokat — az ilyenekből aztán nem tudtak elegendőt készíteni, oly nagy lett a kereslet. E sajtban pedig a juhtejnek literje 22—25 fillérrel értékesült tisztán, levonva az előállítási költségeket.

— **A József Kir. Herceg Szanatórium Naptára.** A jövő évre szóló naptárak sorát rendkívül szép kiadású naptárral nyitja meg a József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület. Az egyesület naptára díszes vászonkötésbe kötve, tábláján az egyesület szanatóriumának szín és olajfestésű képével, 16 ivre terjed és meg lehet találni benne

minden naptári rovatot. Szellemi része pedig elsőrendű: Biró Lajos, Szemere György, Szini Gyula, Pakots József, Szomaházy István, Bársony István, Szabolcska Mihály, Benda Jenő, Garvay Andor, Kanihsai Ferencz, Faragó Jenő, dr. Tomor Ernő, Sas Ede, Karithy Frigyes, Bede Jób irtak a naptárba novellákat és közleményeket! A szövegrészt rendkívül szép képek díszítik, köztük a tüdővész ellenes küzdelem vezérharosainak arcképsorozata. A diszmunkának is beváló naptár mihdössze 2 korona, úgy hogy szinte ajándéknak tekinthető. Színe és kivitele az elsők között van. És a ki megvásárolja, egyúttal a legnemesebb jótékonyt is szolgálja, éppen ezért melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Megrendelhető Budapesten a József Kir. Herceg Szanatórium Egyesületnél IV. Sütő utca 6.

— **A „Vöröskereszt“-egylet megalakult Szegváron.** E hó 4-én Dr. Dósa István főszolgabíró elnöklésével a szegvári intelligencia értekezletet tartott, melyen megalakították a Vöröskereszt-egylet szegvári fiókját. Az új egylet már eddig is 40 tagot számlál.

— **A házasság.** Egy francia élclap a következő kis párbeszédrel jellemzi a házasságot:

— Kedvesem — mondja a menyasszony vőlegényének — én minden gondomban osztozni akarok.

— De nekem nincsenek gondjaim — felel büszkén a vőlegény.

A menyasszony azonban nem hagyja magát zavartatni.

— Én úgy értem, ha majd házasok leszünk.

— **Melyik tyuk nem tojik?** Ősszel a tyukállomány kiválasztásánál a tojásokkal számító háziasszony azt a kellemetlen felfedezést teszi, hogy a leölt tyukok petefészkeiben többékevésbé kifejlődött tojások vannak és a leölt tojásvesztéseket jelent. Igen gyakran megesik, hogy a tyuk olyan félreeső helyre rakja ki a tojásait, hogy nem találhatók fel. Így azután azt hiszik, hogy egyáltalában nem tojik és levágják. Ha azonban ettől a ballépéstől megakarjuk óvni magunkat, akkor tegyünk egy utolsó kísérletet. Tegyük a halálra ítélt tyuk elé egy esőkukacot, vagy bármilyen más kukacot. Ha megessi, akkor a tyuk még tojik, ha nem, akkor nyugodtan levághatjuk.

— **A nagykövek fizetési.** Közismert dolog, hogy minden állam sokat ad idegen udvarnál tartózkodó követe vagy megbízottja fellépésére. Csak a multkoriban történt, hogy egy diplomata, ki egyike volt hazája leggazdagabb férfiainak, lemondott állásáról, mert az orosz fővárosban rövidesen nyakára hágott vagyona nagy részének. Egy londoni lap most részletesen foglalkozik a nagykövek fizetéseivel. A legnagyobb fizetése az Unió londoni nagykövetének van. Évi 840.000 korona. És dacára ennek a rengeteg fizetésnek, csak olyan

embert neveznek ki erre az állásra, ki hatalmas magánvagyonnak az ura, mert különben nem bírja hazáját méltóan képviselni. Ezután az Osztrák-Magyar monarchia londoni és Angolország párisi nagykövete következik a sorban 216.000 korona évi fizetéssel. Anglia berlini és bécsi nagykövetei kénytelenek 182.000 koronával beérni. A francia köztársaság londoni és pétervári nagykövetei ugyanennyit kapnak. Érdekes, hogy Oroszország egyformán fizeti a nagyköveteit, akár Bécsben, akár Londonban, Párisban, Washingtonban vagy Berlinben vannak. 190—190.000 korona jár ki mindegyiküknek. Csak a római orosz nagykövettel bántak el mostohaúl és nem utalnak ki neki évi 153.600 koronánál többet. XIII. Alfonz és III. Viktor Emánuel megbízottai sokkal kevesebbet kapnak a fentebbieknél, míg a török és japán követei aránylag nem igen panaszkodhatnak.

— **Csökken a sörfogyasztás.**

A hivatalos kimutatás szerint a júliusi sörfogyasztás erősen megcsappant a mult év júliusi sörfogyasztáshoz képest. Míg tavaly a nevezett hónapban 319,569 hektoliter került fogyasztásra. A rossz gazdasági helyzetnek kétségtelenül döntő szerepe van a sörfogyasztás csökkenésében, de része lehet ebben a szokatlan hűvös időjárásnak is.

— **Az özvegy gyermek.** Egyik elemi iskolában a tanító azt magyarázta az ifju esemeteknek, hogy milyen szomorú és vigasztalan az olyan gyermek helyzete, ki apátlanul, anyátlanul áll a világban és nincs kire támaszkodnia, kitől segílyt várni. A megható magyarázat végén felszólított egy kis fiucska és megkérdezte tőle:

— Mondd csak, fiaskám, hogyan nevezzük az olyan gyermeket, kinek szülői már meghaltak?

A felszólított nebuló ijedt zavarában összetéveszti a fogalmakat s nagy gyorsan kivágja.

Özvegy gyermeknek!

— **A többi termelésért.** Az Országos Központi Hitelszövetkezet ez év őszén 400 községben végeztet kisgazdákkal műtrágyázási kísérletet olyan módon, hogy a kisgazdák teljesen ingyen kapják a kísérletezéshez szükséges szuperfoszfátot. Miután ez az altruista intézet által folyamatba teendő kísérletek tisztán a nép érdekében — abból a célból hajtatnak végre, hogy a kisgazdák is megismerjék a szuperfoszfát termésfokozó hatását, melegen üdvözljük az országos Hitelszövetkezet szép elhatározását. Óhajtandó csak az, hogy a mi kisgazdáinkat is vonják bele ebbe a szép akcióba.

— **A sertéshizlalás feltételei.** A hizlalásnál azt kívánjuk a sertésektől, hogy lehetőleg rövid idő alatt nagymennyiségű takarmányt

Sziléziai dió-koksz

a mindszenti vasutalmánál kimérve és átadva métermázsánként

4 korona 80 fillér

Felaprózott tüzifa

kiváló jó minőségben, házhoz szállítva métermázsánként

2 korona 80 fillér

Nagy darabos porosz cséplőszén

métermázsánként

4 korona

Kardos vásártéri gőzmalma és fakeskedése, Mindszent.

fogyasszanak és mielőbb zsirrá, hussá és szalonnává alakítsák át. E célból elsősorban is nyugalomra van szükségük az egyes etetési időszakok között, azért a különben annyira előnyös szabad mozgást a szabad levegőn, teljesen be kell szüntetni a hizlalás tartama alatt. A sertések esetében bizonyos tunyaságba esnek, mely a hizlalást előnyösen befolyásolja. Ha a hizlalás elején burgonyát adunk, az abrakkal keverve adjuk. Óvakodjunk hizó sertéseknek nagyobb mennyiségű sőt nyújtani, mert a disznó nem sok sőt kíván s többnyire elég foglaltatik a takarmányában.

— **Ahol csak selyemszoknyában lehet esküdni.** Érdekes incidens történt a napokban az apátfalvai anyakönyvvezető előtt. Házasulandó pár jelent meg Lukács Béla községi jegyző anyakönyvvezető előtt. Minden előzetes formáság rendben volt ahhoz, hogy a vőlegény és menyasszony ott mindjárt házaspár legyen. A násznagy illő módon jelentkezett is az anyakönyvvezetőnél a kérelemmel, hogy adja össze az ifju jegyest. Az anyakönyvvezető magára öltötte a nemzeti színű szalagot s odalépett a jegyest elé. Pillanat alatt azonban mély döbbenet szállt a jegyző anyakönyvvezető arcára s haraggal fordult a menyasszony felé:

— Hogy mersz idejönni parketruhában. Ha esküdni jöttél, tudd meg, hogy itt csak selyemszoknyában lehet megjelenni. Menj azonnal, vedd le a ruhádat, vedd fel helyébe a selyemszoknyádat, mert anélkül nem eskettek benneteket össze.

A selyemszoknyához ragaszkodó anyakönyvvezetőt kérlelni kezdte a menyasszony, vőlegény, násznagy s az egész nászmenet, hogy hiszen tisztességesen van öltözve a kislány, lehet azt úgy is összeadni. Az anyakönyvvezető azonban hajhatatlan maradt. Selyemszoknya nélkül nincs állami esketés. Mit volt mit tenni, a menyasszony sirva s szégyenkezve hazasietett, felvette selyemszoknyáját, úgy ment vissza az anyakönyvvezető elé, aki erre megbékélt és összeadta a párt.

Felölös szerkesztő és kiadótulajdonos:

OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL.

Horváth Antal grafikai műintézte, Mindszent.
Telefonszám: 9.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonok, jóbarátok és ismerősök, kik felejtethetetlen kedves leányunk: KIS VIKTORKA e hó 2-án tartott temetésén résztvettek s bármi módon részvételüknek kifejezést adni szivesek voltak és ez által mélységes fájdalomunk enyhítésére törekedtek, — fogadják ezúton bánatos szívünk hálás köszönetét.

Mindszent, 1913. november 5.

Kiss Flórián és családja.

Modern iparosok és kereskedők

régóta tudják, hogy áruik, illetőleg készítményeik csak hírlapi közzététel által lehetnek ismeretesekek a nagyközönség előtt. Mert a hirdetés által sokkal nagyobb forgalmat érnek el s jólétben, vagyonban gyarapodnak!

fi hirdetés tehát minden kereskedőnek és iparosnak csak hasznára lehet. Hogy segédkezet nyújtunk mindenkinek, a hirdetések árát mérsékeljük s olcsó árajánlattal szívesen szolgálunk.

MINDSZENTI LAP

kiadóhivatala

MODERN BÉLYEGZŐT

ruggyantából vagy rézből hivatali, kereskedelmi v. magánhasználatra, kiváló anyagból, legtartósabb és legszebb kivitelben olcsó áron és bérmentve szállít

HORVÁTH A.

gummibélyegzőgyára
Mindszent

A „MINDSZENTI LAP”
telefonnumara: 9.

Vizit-

fénykép 3 darab 3 korona
Horváthné fényképészeti
műtermében Mindszentben

Eladó vendéglő és ház

Mindszentben, a főútcán levő nagyvendéglőmet összes berendezéssel, házzal együtt — más vállalat miatt — örökáron eladom, esetleg hasznbérbe kiadom.

A vendéglő áll: 1 nagyterem, 1 kisterem, 1 söntés, üvegezett folyosó, fásított kerthelyiség, szaléti, fedett kuglizó, 2 tekeasztal (egyik új); továbbá 6 szoba, 1 téli és 1 nyári konyha, éléskamra, magtár, jégverem (jéggel), istálló, göré, 2 nagy pince, stb., stb.

Saját acetylén világítás!

Vízvezeték a házban!

Komoly vevőknek, vagy bérbe venni szándékozókna szívesen ad bővebb felvilágosítást a tulajdonos:

Zánthó Kálmán vendéglős, Mindszent.

Az újtelepen levő teljesen újonnan épült házamat is eladom, vagy hasznbérbe kiadom!

AZ EST

a legjobb magyar napilap.

Hirei frissek és igazak!

Közgazdasági rovata a gazdasági élet minden mozzanatáról számol ad, sportrovata a sport minden ágának eseményeiről híven beszámol.

A bel- és külföld napi eseményeit

a legmegbízhatóbb tudósítók távirati és telefonjelentései alapján leghamarabb közli.

AZ EST

megjelenik a fővárosban déli 1-kor és szétküldetik az egész országba.

Ára 6 fillér.

Kis hirdetések

lapunk kiadóhivatala 1 koronaért közöl. — Ilyen hirdetés legfeljebb 30 szó terjedelmű lehet. Azontul minden egyes szó 6 fillérbe kerül.

Lucza József vegyiruhatisztító és kelmefestőgyára, Szeged

Alapított: 1902-ben. Főüzlet: Laudon-utca 9. Telefonszám: 994. Fiókhelyek: Gizella-tér 3. (Telefon 1055.) és Szent-György-utca 10. (Telefon 1281.) Vidéki fiókok: Zenta, Fő-tér; Hódmezővásárhely, Szegedi-u. 8. szám.

Vegyirtisztító- és kelmefestő-gyáram a mai kor igényeinek teljesen megfelelően van berendezve és miután a modern technika legújabb gépei rendelkezésemre állanak, azon helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb izlést igénylő és szakmámba vágó munkát mindenkinek teljes megelégedésére módomban áll azonnal teljesíteni, illetőleg szállítani

M. kir. szabadalmazott tisztítószeremmel felülmulthatatlan kivitelben vegyileg tisztítok: uri-, női- és gyermekruhákat, tisztí egyenruhákat, himzést, butorszövetet, szőnyeget, csipke- és szövetfüggönyöket stb., stb. Külön kalaptisztító-osztály, hol kizárólag férfi- és női-kalapok tisztításával és festésével foglalkoznak. — Minta-festészet és plissirozás varrodáknak és kereskedőknek. A tisztításra átadott férfiruhák gondosan kijavítatnak szabó-osztályomban. — Gyászesetben szövet- és selyemruhák, valamint férfi-öltönyök soron kívül festetnek egész feketére. — Különlegesség: struccollak vegyileg tisztítása, festése és göndörítése.

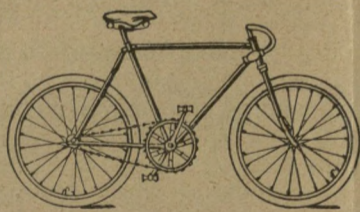
Vidéki rendelések főüzletben a legnagyobb figyelemmel intéztetnek el. Részletes felvilágosítással készséggel szolgálók.

Szíves megrendeléseket kér

Lucza József, vegyirtisztító és kelmefestő.

Jó munkáért elismerőlevelek az ország minden részéből!

Telefonnumara: 135. Vásárhely és környékének első szaküzlete! Telefonnumara: 135.

Általánosan megbízhatónak

ismert legolcsóbb

bevásárlási forrás!

Kemény és Társa Hódmezővásárhely

Nagy raktár csakis elsőrendű minőségű varrógép, kerékpár és beszélőgépekben valamint ezek részei és felszerelési cikkeiben.

Képviselet és mintaraktár Mindszentben:

HEVESI GÁBORNÁL.

Fenti gépeket szakszerűen javítjuk. Alkatrészek jutányosan ugyanott kaphatók.

Eladás jótállás és kedvező részletfizetés mellett.

